

เทศน์เช้า วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเป็นชาวพุทธ ไซ้ใหม่ เราเสียสละเพื่อความสุขของเรา แล้วความสุขมันอยู่ไหน ละ ทุกคนต้องการบุญ บุญกุศลเห็นใหม่ บุญกุศลทำให้ชีวิตมีความร่มเย็นเป็นสุข และ มันเป็นสุขจริงไหมละ เราไปเห็นแต่ความสุขจากข้างนอก เราไปแข่งกันหาความสุข ทุกคน ไซ้ เกิดมาบอกว่านี่ปรารถนามีความสุข อยากมีความสุขมากแต่มันทุกข์จนเจ็บใจ ใจ ความทุกข์จนเจ็บใจนี่มันเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย สิ่งต่างๆ จะสุขจะทุกข์จะมีมากมีน้อยก็ แล้วแต่มันมาจากไหน มันมาจากใจ

ถ้าใจไม่เกิดปฏิสนธิจิตขึ้นมาเราจะไม่เป็นมนุษย์ เพราะมีเรา ถึงมีสุข มีทุกข์ มี สมบัติพัสถาน ถ้าไม่มีเราสมบัติพัสถานมันจะกองอยู่นั่น แล้วเราก็ไปตามบุญตามกรรม นะ ความดีความชั่วจะติดตามเราไป สมบัติพัสถานจะกองอยู่ที่นี้ แต่สมบัติพัสถานที่เรา แสวงหาวันนี้แสวงหาเพื่ออะไร แสวงหาเพื่อดำรงชีวิต ชีวิตเราต้องอาศัยปัจจัย เครื่องอาศัยไซ้ใหม่ ปัจจัยเครื่องอาศัยทำให้ชีวิตนี้มีชีวิตอยู่ตลอดรอดฝั่งไซ้ใหม่ ถ้ามีชีวิต อยู่ตลอดรอดฝั่ง ทุกคนต้องการความมั่นคงของชีวิต ความมั่นคงชีวิตเห็นใหม่ คุณติ คุณพระ เรามีบริวาร ๘ บาตรนี้เป็นอาหาร

บิณฑบาตไป บิณฑบาตรุดงค์ไปนะ บิณฑบาตไป บิณฑบาตจนกลับมาไม่มีใคร เห็นเลย กลับมาบาตรเปล่าๆ ก็มี นี่กินอะไรกินบุญใจ กินลมเห็นใหม่ เวลาบิณฑบาตมา ไม่มีสิ่งใดตกบาตรมาเลยนี้ รุดงค์ไป คนที่เขาผ่านการรุดงค์มาจะเผชิญเหตุการณ์อย่าง นั้น นี่ไง ไม่มีก็ไม่มี ไม่มีก็ไม่เดือดร้อน แต่เวลามันมีขึ้นมาเห็นใหม่ เวลาที่มีขึ้นมาคุณติ ถ้า มีความเชื่อถือศรัทธา โยมไปทำบุญกุศลก็ครั้งหนึ่งเป็นส่วนการขวนขวายเพื่อบุญกุศล ของโยม พระ พระเป็นผู้ที่เป็นเนื่อบุญของโลก ก็ไม่เสียสละเพื่อพระ พระก็ต้องมี สติปัญญา สิ่งนี้เป็นบุญกุศลของเขา สิ่งนี้สิ่งที่เป็นวัตถุธาตุที่เขาเสียสละออกมาเป็นปัจจัย เครื่องอาศัย เครื่องอาศัยเพื่ออะไร เพื่อดำรงชีวิตเหมือนกัน

ทางคฤหัสถ์เขากินเพื่อกาม เพื่อเกียรติ เพื่อศักดิ์ศรี ภิกษุเรานะฉันเพื่อดำรงชีวิต ดำรงชีวิตนี้ไว้สืบทอดเพื่อแสวงหาสังขารม แสวงหาสังขารมนี้เพื่ออะไรเพื่อหัวใจ ถ้าหัวใจมีสังขารมเป็นเครื่องอาศัย มันมีหลักมีเกณฑ์ของมัน พอมีหลักมีเกณฑ์ของมันนะ สิ่งใดผ่านเข้ามาในคลองของตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ มันจะเห็นว่าสิ่งนี้เป็นปัจจัยเครื่องอาศัย เครื่องอาศัยไม่ใช่ความจริง

ความจริงคือความรู้สึกของเรา ความรู้สึกที่อาศัยเขานี้มันเป็นความจริง ถ้าความรู้สึกที่อาศัยเขานี้เราพยายามรักษาความรู้สึกนี้ให้มันเป็นหลักเป็นเกณฑ์ เวลาชุดงค์ไปเห็นใหม่ เขาจะใส่บาตรไม่ใส่บาตรมันเป็นสิทธิของเขามันเป็นบุญกุศลของเรา เราบิณฑบาตไปนะถ้ามีอะไรตกบาตรนั้นมันก็สิทธิเห็นใหม่ สัมมาชีวะเวลาเราอยู่วัดอยู่วาหรือว่าเราอดอาหารผ่อนอาหาร เราก็ไม่บิณฑบาตมันสิทธิของเรา เราจะบิณฑบาตก็ได้ ไม่บิณฑบาตก็ได้ จะฉันเราก็ต้องบิณฑบาตมาเพราะเลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง เห็นใหม่ สัมมาอาชีวะ

ถ้าเราจะเร่งความเพียรของเราเราจะไม่ฉันอาหารเราก็ไม่ไปบิณฑบาต โยมก็รอใส่บาตร เอ๊ะวันนี้พระไม่มานี้มันเป็นสิทธิของแต่ละฝ่าย บริษัท ๔ เห็นใหม่ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้กับภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา มารเอย เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ของเรา ของเราคือขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่เข้มแข็ง ยังไม่กล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ ได้ เวลาทำบุญกุศลใหม่ คนนั้นจะไปวัดมีแต่เสียหาย ไปวัดมีแต่ไม่ได้สิ่งใด คำจาบจ้วงของลัทธิต่าง ๆ นี้ภิกษุ อุบาสก อุบาสิกาจะสามารถกล่าวแก้ กล่าวแก้ว่าเรามีพอใจ เราพอใจของเรา เรามีเต็มใจของเรา เราเสียสละของเรา เพื่อความสุขของเรา เพื่อบุญกุศลของเรา สิ่งที่เสียสละไปเป็นวัตถุธาตุ แต่สิ่งที่ได้มาคือบุญกุศลคือความพอใจของเรา ความอึดอ้อมใจของเรา เราเป็นคนที่มีวุฒิภาวะ เราเป็นคนที่มีหัวใจรู้จักบุญรู้จักกุศล ไม่ใช่คนหยาบคนหนา เห็นแต่ของวัตถุอันเป็นที่พึ่งอาศัยแต่หัวใจเราร้อน ไปนอนอยู่บนกองเงินกองทองก็ไปเราร้อนอยู่บนกองเงินกองทองเห็นใหม่

เพราะว่ากองเงินกองทองมันไม่มีชีวิต เจ้าของมันต่างหากมีชีวิต เจ้าของมันต่างหากมีสุขมีทุกข์ ถ้าเจ้าของมันมีสุขมีทุกข์ เจ้าของมันรักษาใจของตัวเองเห็นใหม่ มันจะยากจนเจ็บใจมันจะมีความทุกข์ต่างๆ คุณิเราขั้บรรทมมาขึ้นไปทางเหนือเห็นใหม่ เวลา

รถขึ้นเขารถลงเขารถขึ้นไต่ไปตามขอบเขาเห็นใหม่ ชีวิตของเราที่เหมือนกัน ลุ่มๆ ดอนๆ สุขๆ ทุกข์ๆ นี้ มันเป็นธรรมดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดานะ สร้างบุญกุศลมหาศาลเลย พรหมณ์นิมนต์ไว้แล้วลี้มใส่บาตร ๓ เดือน ๓ เดือนพระพุทธเจ้าไม่ได้ฉันอาหารเลย ไปบิณฑบาตนะไม่มีใครใส่เลย จนกลับมา

มันก็เป็นเรื่องของอำนาจวาสนา พอดีบังเอิญพรรษานั้น มีพ่อค้าโคต่าง เขาถืออันโคค้อนม้าของเขาไปขาย เขาก็มีข้าวกล้องของเขาไปด้วย มีอาหารของม้า เขาใส่บาตรพระ พระก็ได้สิ่งนั้นมาดำรงชีวิต แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ยังมีคราวันที่พรหมณ์นิมนต์ไปจำพรรษา แล้วลี้มใส่บาตรทั้งพรรษาเลย แล้วพวกเราทำบุญมานี้ลุ่มๆ ดอนๆ อย่างนี้ แล้วจะให้มันสะดวกจะให้ราบรื่นแบบที่เราปรารถนา สิ่งใดจะเกิดขึ้นมานี้ มันเป็นชีวิตของเราใช่ไหม มันเป็นบุญกุศลเราใช่ไหม เราสร้างของเรามาใช่ไหม คนที่เขาสร้างมาดีนะดูสิ คนเกิดมาดีเห็นใหม่ ไอ้ไอ พีเลี้ยง ๕-๖ คนนะ เด็กคนเดียวพีเลี้ยง ๕-๖ คน เราเกิดมานี้ยังไม่มีใครดูแลนะ

เราเกิดมาเห็นใหม่ ดูสิยังพระบวชมาเห็นใหม่ ใครจะดูแลรักษา บุญกุศลของคนมันไม่เหมือนกัน แต่บุญกุศลของคนไม่เหมือนกันมันไม่ใช่อยู่ที่ว่า คนเขาจับผิดเราเขาทำร้ายเรา ไม่ใช่ เป็นบุญกุศลของเรา เป็นการกระทำเห็นใหม่ เราต้องการบุญกุศล สิ่งที่เราเรียกว่าบุญกุศล เราปรารถนาความสุข แล้วอะไรเป็นความสุขล่ะ ถ้าไม่มีชีวิตอะไรจะเป็นความสุข แล้วบุญกุศลมันมาเกิดที่ไหนล่ะ บุญกุศลมันเกิดจากจิต เวลาเกิดจากจิตเห็นใหม่ นี่เสียสละมากขนาดไหน สิ่งที่ได้เสียสละออกไปนี้ ใครจำได้แม่นที่สุด คนให้มันจำได้แม่นที่สุด แล้วความจำอันนั้นเป็นสัญญาอย่างเปลือกๆ นี้ มันย่อยสลายไป

อวิชา ปัจจยา สังขารา สังขารา ปัจจยา วิญญาณัง มันลงไปในปัจจยาการนะ มันลงไป อิทปปัจจยตามันลงไปที่จิตนะ ลงไปที่จิตเห็นใหม่ ที่มันสร้างสมมานี้มันตกผลึกมาในหัวใจนั่นนะ ถ้ามันไม่ตกผลึกในหัวใจ พระโพธิสัตว์นี้ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย นะ มันมาจากไหน สิ่งที่พระโพธิสัตว์ สิ่งที่ตกผลึกมานี้ ถ้าชาตินี้ชาติเดียวแล้วจบแล้วนี้ เวลาเราทำบุญชาตินี้แล้วชาติหน้าล่ะ แล้วชาติต่อไปล่ะ แล้วพระโพธิสัตว์เกิดได้ยังไง

ถ้าชาติปัจจุบันชาติเดียวนี้เราเกิดขึ้นมาคนต้องเท่ากันคนต้องเหมือนกัน พ่อแม่เกิดมาพ่อแม่คนหนึ่งลูกของตัวเองต้องให้สมดังปรารถนา ให้ได้ตั้งใจทั้งหมดเลย แล้วมันเป็นอย่างนั้นใหม่ล่ะ พ่อแม่ก็คือพ่อแม่ ลูกคนหนึ่งก็โลกหนึ่งเห็นใหม่ โลกทัศน์โลก

หนึ่งจิตหนึ่ง จิตหนึ่งก็เกิดอีกชีวิตหนึ่ง ชีวิตหนึ่งก็กรรมของชีวิตนั้น ชีวิตนั้นเกิดลุ่มๆ ดอนๆ สิ่งที่เกิดขึ้นมานี้มันเป็นบุญกุศลของเรา เราแก้ไขของเรา แล้วแก้ยังไงนะ

เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร เราอุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวรต่างๆ เห็นไหม เดียวให้พรเห็นไหม อุทิศส่วนกุศลพ่อแม่ปู่ย่าตายายเห็นไหม เจ้ากรรมนายเวร สิ่งที่ทำมาแล้วนี่โอโหสิกรรมต่อกัน เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร แต่เจ้าบุญกุศลละ บุญกุศลนี้เห็นไหม พระโพธิสัตว์สร้างมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย สร้างมานี่ การสร้างมาตกผลึกลงที่ใจ นี่ไง บุญมันอยู่ที่ใจ บุญมันมาที่ใจ

ดูเราเกิดขึ้นมานี้ ภูติภาวะของใจแตกต่างกันไป แตกต่างกันไป เพราะสร้างสมแตกต่างกันมา ความสร้างสมแตกต่างกันมาเห็นไหม แล้วจะสร้างสมต่อไปไหม เวลาเราพายเรือทวนกระแสไปนี่เราจะเอาเรือขึ้นถึงฝั่งไหม เราจะเอาเรือขึ้นไปต้นน้ำไหม เราจะเอาเรือขึ้นถึงที่สุดแห่งทุกข์ไหม เราประพฤติปฏิบัติของเราต้องมีหลักมีเกณฑ์ของเรา ถ้ามีหลักมีเกณฑ์ของเราเห็นไหม ปรรณานาบุญกุศล เราปรรณานาบุญกุศลเราต้องรู้จักบุญกุศล ใจ บุญกุศลเกิดที่ไหน บุญกุศลไม่ได้เกิดที่วัตถุธาตุ บุญกุศลมันเกิดบนหัวใจของสัตว์โลก และสิ่งที่เกิดขึ้นมานะถ้าไม่มีสัตว์โลกเราไม่เกิดมาเป็นเรานี้ สมบัติพัสถาน สิ่งคุณงามความดีความซำ้มนของใคร ใครไปเอามันมา หัวใจนี้รับรู้ทั้งนั้น

ดีเราก็เป็นคนทำเอง ชั่วเราก็เป็นคนทำเอง แล้วใครจะรับรู้กับเรา ใครมารับแทน ดีใครจะรับแทนความดีของเรา ชั่วใครจะรับความชั่วของเรา ก็ใจเราเท่านั้น ใจเราเท่านั้น แต่สิ่งที่ทำมาแล้วนี่มันเป็นใช่ไหม คุณสิ เวลาคนเรานี้เห็นไหม เวลาพระเรานี้ อริยวินัย ผู้ใดทำความผิดแล้ว รู้จักยอมรับว่าผิด ยอมรับว่าผิด แล้วปลงอาบัติเห็นไหม นี่อริยวินัย นี่ก็เหมือนกันสิ่งที่ทำมาแล้วนี่ สิ่งที่ทำมาแล้ว สิ่งที่เกิดขึ้นกับเรานี้ เราทำมาทั้งนั้นนะ เราเป็นคนทำมาแต่มันขาดสติ ไม่มีสัมปชัญญะว่าเราเคยทำไว้เมื่อใด แล้วยังอดีตชาติต่างๆ มา กรรมเก่ากรรมใหม่นี้ ไม่มีเลย

คุณสิเวลาพระเทวทัตกับพระพุทธเจ้าเห็นไหม กำทรายเลยนะจะจงล้างไปทุกชาติๆ กำทรายนะ โroyทราย จองเวรจองกรรมนะ เทวทัตจองเวรจองกรรม คุณสิ มาชาติสุดท้ายเห็นไหม เกิดเป็นพี่เป็นน้องกัน พ่อขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระเจ้าสุทโธทนะ พ่อของเทวทัต พระเจ้าสุปปพุทธะ เป็นพี่ชายน้องชายกัน เกิดมาเป็นพี่เป็นน้องเป็นญาติเป็นตระกูลมานี่ จองล้างจองผลาญมาตลอดเห็นไหม เมื่อเกิดมา เทวทัตกับ

พระโพธิสัตว์ ชูชกกับพระเวทสันดร เทวทัตกับพระพุทธเจ้า จอเงวระจกรรมกันมาตลอด องค์หนึ่งก็สร้างบุญกุศลมา นี้ก็เหมือนกัน ถ้าพูดถึงบุญกุศลของเราเห็นใหม่ เราไม่เห็นนะ เราไม่เห็นเราไม่เข้าใจ มีครูบาอาจารย์ใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหูตาสว่างเห็นใหม่ ที่บอกว่าให้การเสียดสโลกเขาจะติเตียน โลกเขาว่าไปบอกว่า คนไปวัดนะคนมีปัญญาทั้งนั้นนะ ไซ้ คนไปวัดก็คนทุกข้นะก็อยากจะพ้นทุกข้นะ ก็อยากจะสร้างบารมีของตัว แล้วจะทำไม

เห็นใหม่ ถ้าเราคิดของเราได้เห็นใหม่ ใครจะเสียดสียเสียตทานยังงั้นมันเรื่องของโลกนะ เราอยู่กับโลก โลกเป็นอย่างนี้ เขาโคกับชนโค ชนโคมีมากกว่าอยู่แล้ว สิ่งที่เขาจะไปตามความดำรงชีวิตของเขาเขาว่าเขาสบายนะ อยู่สุขอยู่สบาย แต่ในหัวใจอกตรมนะ อกตรม ออกเสร้างหมอง เป็นไปไม่ได้ คนเกิดมามีกิเลสทั้งหมด อย่างน้อยก็เงาเสร้างหมองในหัวใจ เป็นไปไม่ได้เลย คนเกิดมาทุกคนทุกข์ทั้งหมด เพียงแต่เรารู้ว่าทุกข์แล้วนี่ เหมือนกับเราเป็นคนรู้ว่าเรามีกิเลสในหัวใจ เราจะพยายามแก้ไขของเราเห็นใหม่ พยายามแก้ไขของเรา นี่ต่างหากละเป็นคนหูตาสว่างต่างหากละ เป็นคนคิดต่างหากละ

เขาจะเสียดสียังงั้นมันเรื่องของเขา นี่พูดถึงเรื่องของเขานะ ถ้าเราเข้าใจเรื่องบุญของเรา เราเสียดสของเรา เราทำของเราเห็นใหม่ อาบเหงื่อต่างน้ำ ได้ความร่มเย็นเป็นสุขของสังคัม เราทำอย่างนี้เราทำประโยชน์กับสังคัม เราทำประโยชน์กับสาธาณะ ทำเสร็จแล้วใครเป็นคนได้ประโยชน์ละ ทุกคนใช้สอยได้ประโยชน์หมดเห็นใหม่ เราเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนานะเหงื่อไหลไคลย้อยเพื่อใคร ก็เพื่อความร่มเย็นของใจ ถ้าไม่เอาเหงื่อไหลไคลย้อยแลกมาเอาอะไรแลกมา มันจะมาจากไหน ไม่มีการกระทำมาจากไหน มันมาจากการกระทำทั้งหมดเห็นใหม่

ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ไม่มีเหตุผลไม่มี มันต้องมีเหตุเราทำเหตุของเราสร้างเหตุของเราขึ้นมา สิ่งใดที่ผิดพลาดมาแล้วเห็นใหม่ อริยวินัยเห็นใหม่ อริยวินัยนะผู้ที่ทำผิดมาแล้ว ยอมรับผิดแล้วแก้ไขสิ่งนั้นถูกต้อง ถ้ามันผิดแล้วนะถ้าผิดซ้ำแล้วซ้ำเล่าเห็นใหม่ เราจะปฏิเสธนะ เราจะบอกว่าไม่มี ที่เรานี้มันไม่มีเวรมีกรรม นั่นเป็นคำพูดของเรา ความจริงมันคือความจริง ทำดีต้องได้ดีทำชั่วต้องได้ชั่ว แต่การทำความดีนั้นต้องทวนกระแส ฉะนั้นปลาเป็นมันทวนกระแส เราไม่ใช้ปลาตาย ปลาตายมันนอนประคองตัวมันไปตามน้ำเห็นใหม่

เราต้องทวนกระแส ทวนความรู้สึก ทวนความตระหนี่ถี่เหนียว ทวนความที่ กระแสสังคมบีบคั้น ทวนการถากถางของสังคม เราจะทวนมันไป เราจะทำมันไป ครูบา อาจารย์ท่านพูดประจำ ใครจะเป็นยังไงเรื่องของเขาเราทำคุณงามความดีของเรา แล้ว ความดีของเรามันคืออะไรล่ะ ทาน ศีล ภาวนา เราเสียดชะของเรา มีศีลเป็นความปกติ ของใจ เราฟังธรรมเพื่อเอามากล่อมใจของเรา แล้วเย็นใจของเราให้ได้ โลกธรรม ๘ เสียง ลมพัด เสียงสังคม เสียงเสียดสี เสียงโลกธรรม เสียงลม เราเองให้คำมั่น ถ้าจิตเรามั่นคง ขึ้นมา เสียงพัดก็พัดไปสิ พัดไปเลยลมเย็นสบายดีพัดมาเลย เห็นไหมเราก็ไม่เคียดร้อน

แต่ถ้าเราไม่มีหลักมีเกณฑ์นะ ลมพัดเราก็หวั่นไหว ใครพูดอะไรเราก็ทุกขร้อน มั่นรับรู้นะแต่เราไม่ทุกขร้อนกับมัน โลกธรรม ๘ ธรรมะเก่าแก่ พระพุทธเจ้าบอกเลยนะ เวลาใครเคียดร้อนนะเอามาเป็นคติธรรม พระพุทธเจ้าเตือนไว้บอกไว้ ถ้าใครโดนโลก ธรรมถากถางขนาดไหนนะ อย่าไปมองคนอื่น ให้มองเราตถาคต เพราะเราตถาคตนะ โคนโลกธรรมรุนแรงที่สุด เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เป็นผู้ริเริ่ม เป็นผู้เผยแผ่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ลัทธิศาสนาต่างๆ เขามีอยู่ ดั้งเดิมอยู่แล้ว เขาทั้งต่อต้าน เขาทั้งข้างคนมาค่า เขาทำลายทุกอย่าง อย่างเลย

หัวธนูนะ หัวธจักร รถไฟธจักรหัวขบวนมันจะทุกขยากขนาดไหน องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าเผชิญกับโลกมาขนาดไหน ถึงบอกว่าถ้าใคร โคนแรงเสียดสีนี้ องค์ สัมมาสัมพุทธเจ้าพูดไว้ในพระไตรปิฎกนะ ให้พวกเราหมั่นกำลังใจไว้ ว่าถ้าเราโดนโลก ธรรม ๘ โคนนินทาภาเถณี ให้นึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปดูพระไตรปิฎก สิ เขาใส่ความใส่โคตรใส่เรื่องต่างๆ อย่างเลยกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ เพราะ อะไร เขาต้องการทำลาย ทำลายเพราะอะไร เพราะเป็นลัทธิศาสนาตรงข้าม เพราะสมัย อินเดียสมัยนั้นมีศาสนาตั้งเดิมอยู่แล้ว แล้วศาสนาพุทธขึ้นมาใครจะปล่อยให้ขึ้นมาได้ ง่ายๆ เห็นไหม แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เป็นผู้ที่ย้ำพ้นจากกิเลสไม่ หวั่นไหวทั้งสิ้น แล้ววางธรรมวินัยไว้เป็นเครื่องดำเนินของเรา

เราเป็นชาวพุทธ สิ่งใดแล้วแต่ที่เกิดขึ้นมา บัญญัติสมันเกิดที่หัวใจของเรา สิ่ง ที่ทำมาไม่มีหัวใจก็ไม่มีผู้รับผลของมัน ฉะนั้นเราไม่มองที่วัตถุ ไซ้ แก้วแหวนเงินทองใคร ก็ปรารถนา แต่ถ้ามันได้มาโดยธรรม ได้มาโดยสุจริต สิ่งนั้นมันไม่ใช่กิเลสหรอก มันเป็น อำนาจวาสนาของคน วาสนาของคนคือโอกาสจังหวะ สิ่งที่ทำแล้วได้ผลประโยชน์

ความสำเร็จ ถ้ามันขัดสนเราก็พยายามของเราไป รากหญ้าเห็นใหม่ กับพืชพันธุ์
ธัญญาหารที่เป็นคุณประโยชน์ สิ่งใดมากกว่า สิ่งที่เป็นปกคลุมในใจเรามันก็เป็นอย่างนั้น
เป็นอย่างนั้นเพราะอะไร เพราะสิ่งที่ทำง่าย สิ่งที่ทำยากเห็นใหม่

คูสิ เรานั่งสมาธิภาวนากัน นี่ยากแค่ไหนขนาดไหน แต่ถ้าทำมาแล้วมันเป็นเรื่องที่
ประเสริฐมาก แต่ต้องลงทุนลงแรง ต้องมีสติมีปัญญา เพื่อประโยชน์กับเราเห็นใหม่ ชาว
พุทธ เตือนตัวเองว่าเราเป็นชาวพุทธ พุทธศาสนาสอนเรื่องอริยสัจ สอนเรื่องสัจจะความ
จริง แต่ก่อนที่จะเข้าไปหาสัจจะความจริงเราต้องเตรียมความพร้อมของใจของเรา ถึงต้อง
เสียดละทานเพื่อเปิดกว้าง เพื่อฟังธรรม เพื่อผลประโยชน์นะ แล้วพอวุฒิภาวะมันขึ้น
มานะสิ่งที่เห็นว่าเล็กน้อยๆ นะ เราจะสะเทือนใจไปหมดเลย แล้วถ้าจิตมันอยากหยาบนะ
เล็กน้อย ไม่มีประโยชน์ ไม่เป็นไร แต่ถ้าพอจิตมันดีขึ้นมาะ สิ่งต่างๆ เป็นประโยชน์
หมด แล้วจะรักษาใจของเราเพื่อประโยชน์กับเรานะ หัวใจของคนมันพัฒนาได้ หัวใจ
ของคนจะดีได้ เราต้องดูใจของเราะ เอวัง